

Opinie – Brussel wil staking inperken (17.2.12)

Onder deze kop luidt FNV (de Nederlandse vakbondscentrale) de alarmbel op zijn website (zie link hieronder) . In een notendop komt het hierop neer dat de Europese Commissie een tekst voorbereidt om het stakingsrecht aan banden te leggen.

Waarschijnlijk gaat het om de zogenaamde Monti-II-Verordening (genoemd naar de ex-EU-commissaris en huidig premier van Italië) die eind 2011 moest bekend gemaakt worden maar werd uitgesteld. Hoe zou deze er (kunnen) uitzien?

Eind juni van vorig jaar heeft EU-commissaris Andor reeds een tipje van de sluier gelicht (zie link hieronder). Volgens Monti-II moeten enerzijds werknemers worden beschermd die grensoverschrijdend werken en anderzijds is er de bekommernis om het stakingsrecht. In o.a. de zaken Laval en Viking had het Europese Hof van Justitie het stakingsrecht immers tegenover het vrij verkeer van diensten en goederen geplaatst en had (wonder boven wonder) voorrang gegeven aan dit laatste. Op het eerste zicht lijkt het streven dus zeer nobel. De uitwerking is evenwel een sterk staaltje van volksverlakkerij.

Newspeak

De Monti-II verordening zou (sic) :

- * Expliciet kunnen erkennen dat er geen conflict moet bestaan tussen het recht op collectieve actie, met inbegrip van het stakingsrecht, en de vrijheid van goederen en diensten en dat het ene niet primeert boven het andere;
- * De sleutelrol van de sociale partners kunnen erkennen in het geval van collectieve actie;
- * De belangrijke rol erkennen van de nationale rechtbanken in het toepassen van de proportionaliteitstoets;
- * De rol van alternatieve conflictbemiddeling kunnen benadrukken, bv. arbitrage zowel in geval van transnationale conflicten als op het nationale vlak.
- * Daarnaast zou de verordening een clause kunnen omvatten m.b.t. een waarschuwingsmechanisme in geval van situaties die voor sociale onrust zorgen in geval van grensoverschrijdende sociale conflicten.

This is the end

Indien deze maatregelen in een verordening worden gegoten, betekent dit het einde van het stakingsrecht zoals we dit nu kennen. Een verordening moet immers niet meer worden omgezet in nationaal recht en de principes kunnen dus rechtstreeks worden toegepast. Hoewel de commissaris stelt dat het Europese recht niet primeert op het stakingsrecht, zal dat de facto wel het geval zijn. Je zal alleen maar kunnen ageren tegen bv. grensoverschrijdende constructies in zoverre deze onwettig zijn. Dus staken tegen het feit dat Poolse gedetacheerde arbeiders niet correct worden betaald, kan nog wel, maar een staking om te verhinderen dat een ondernemer met goedkope(re) buitenlandse arbeidskrachten werkt, behoort niet meer tot de mogelijkheden. Een bijkomend probleem is dat een gevaarlijk principe als de proportionaliteitstoets gemeen goed dreigt te worden. De kans is immers reëel dat de rechter ook louter Belgische stakingen zal beoordelen volgens Europese principes. Wanneer de proportionaliteitstoets wordt toegepast, wordt het “oordeel” van de stakers telkens afgewogen tegen het economische nadeel en/of het algemeen belang. De loodsen zullen dus de werkneerlegging mogen vergeten en ook voor de personeelsleden van de NMBS ziet het er dan niet goed uit.

Men tracht de sociale partners te paaien door hen een centrale rol toe te bedelen. In het Monti-scenario krijgen zij a.h.w. het monopolie om acties te organiseren: exit wilde staking. Als klap op

de vuurpijl wordt alternatieve conflictbemiddeling gepromoot. Bij ons betekent dat de tussenkomst van sociale bemiddelaars. In andere landen is dit echter vaak synoniem van verplichte arbitrage. De “oplossing” komt dan in handen van een derde die waarschijnlijk het gesundenes volksempfinden zal laten primeren.

Conclusie: Monti-II dringt de Europeanen een model op dat honderd jaar terug gaat in de tijd.

Actie!

EU-commissaris Andor besloot de passus over stakingen in zijn speech van 27 juni 2011 met de woorden: “I look forward to hearing your views”. Uiteraard kan je de petitie van FNV al tekenen (<http://www.fnv.nl/publiek/themas/europa/staken-moet-mogen>) om de commissaris duidelijk te maken dat het je niet zint. Maar petitie zijn papieren tijgers. Rendez-vous op 29 februari: Action Day.

Patrick Humblet

Deze tekst verscheen eerder op de website van Vonk.

Links

[FNV](#)

[Speech Eurocommissaris Andor](#)

[Vonk](#)